

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ

Л.Г. МЕЛЬНИК, д-р. екон. наук, професор
І.М. СОТНИК, д-р. екон. наук, професор
Ю.Я. ГАВРИЛО, студент
Сумський державний університет
40007 Україна, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2
melnyksumu@gmail.com

Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) споживає близько 45% природного газу, який щорічно витрачається в українській економіці. При цьому, за оцінками експертів, потенціал зростання енергоефективності (ЕЕ) у даному секторі за рахунок, насамперед, термомодернізації будівель, складає біля 64%, тобто у разі його реалізації витрати на газоспоживання можна буде знизити у 2,77 рази. Проте отримання такого ефекту потребує надзвичайно великих інвестицій – 700 млрд грн, яких наразі у держави немає [1].

Незважаючи на відсутність достатніх фінансових ресурсів для масштабної енергомодернізації ЖКГ, в Україні з 2010 року діє Державна цільова економічна програма енергоефективності [2], що передбачає щорічне виділення коштів з бюджету на часткову державну підтримку ЕЕ заходів, які запроваджуються фізичними особами, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) та житлово-будівельними кооперативами (ЖБК). Завдяки дії даної Програми у 2014-2016 рр., що ознаменувалися багаторазовим зростанням тарифів на енергоносії для населення і підвищенням його попиту на державну підтримку ЕЕ заходів, в економіку країни було залучено 2,8 млрд грн інвестицій, які були витрачені громадянами на придбання ЕЕ товарів. При цьому витрати держави у вигляді компенсацій за Програмою склали 1 млрд грн і були інвестовані в ЕЕ проекти ЖКГ [1].

Наведені цифри свідчать про високу ефективність застосування механізмів фінансової підтримки при реалізації державної політики енергозбереження. Проте, для підвищення темпів впровадження ЕЕ заходів в ЖКГ та більш активного залучення на ці цілі вільних коштів фізичних і

юридичних осіб, доцільно вдосконалити державну політику енергозбереження у таких напрямках:

– реформувати систему субсидій на оплату комунальних послуг населенню України шляхом монетизації субсидій та щорічного планового скорочення норм споживання комунальних послуг з наданням можливості проведення ЕЕ заходів населенням частково за рахунок зекономлених на субсидіях коштів для пристосування до нових норм споживання;

– розширити перелік ЕЕ товарів, що підпадають під дію Програми, та включити до нього професійні послуги з енергосервісу, стимулюючи їх споживання населенням;

– поширити дію регіональних та місцевих програм з кредитування ЕЕ заходів на фізичних осіб для збільшення кола учасників ЕЕ процесів;

– стимулювати створення ОСББ в населених пунктах України для подальшого залучення їх до Програми;

– сприяти розвитку енергосервісних компаній на державному та місцевому рівнях і залученню банків до схем перформанс-контрактингу, які реалізуються енергосервісними компаніями, в рамках дії Програми й ін.

На нашу думку, запропоновані заходи дозволять залучити до процесів ЕЕ ширше коло фізичних осіб, ОСББ та ЖБК, тим самим сприяючи більш активній реалізації наявного потенціалу енергозбереження в ЖКГ.

Список літератури

1. Державна підтримка енергозбереження [Електронний ресурс] / Держенергозбереження України, 2017. – Режим доступу: <http://saee.gov.ua/uk/consumers/derzh-pidtrymka-energozabespechenya>.

2. Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2017 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 року №243 (в ост. ред. від 16.02.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/243-2010-п>.

Мельник Л. Г. Напрями вдосконалення політики енергозбереження в житлово-комунальному господарстві України / Л. Г. Мельник, І. М. Сотник, Ю. Я. Гаврило // Економічні проблеми та перспективи розвитку житлово-комунального господарства на сучасному етапі : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 24-26 травня 2017 / [редкол. : О. В. Димченко, П. Т. Бубенко, О. М. Буряк, В. О. Єсіна]; Харків, нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – С. 13-14.